

L'EVOLUCIÓ DELS SUCCESSOS

XAVIER SITJÀ I POCH

Periodista

El periodisme ja fa anys que tendeix a l'espectacle i els successos en són la fórmula ideal. L'anecdòtica intervenció del rei Joan Carles per fer callar el president veneçolà Chávez va esdevenir la notícia de la cimera iberoamericana. Abans l'anècdota hauria servit per introduir la notícia, ara l'anècdota és la notícia de portada.

Els successos han existit sempre. Abans no teníem informació del que passava a la cantonada i ara coneixem puntualment i amb detall fets que passen a les antípodes. Els diaris seriosos gairebé no parlaven de successos. *El Caso* sí, però per a un públic reduït.

Actualment entra en joc el poder de la imatge i també el gran embolat comunicatiu que es munta avui dia i on tothom diu la seva. L'exemple més recent és el cas de l'agressor del tren que va arribar a fer trontollar la serenitat que ha de tenir un govern i que va demanar una intervenció judicial excepcional.

L'explosió de la televisió als anys vuitanta va canviar el panorama. La competència que va establir l'arribada de les televisions privades i les autonòmiques va començar la tendència al periodisme groc i el sensacionalisme. I les televisions van arrossegar els diaris a fer unes portades televisives, impactants, que fins esperaven veure amb què obrien els telenotícies per decidir la portada.

Per tant, el fenomen de prioritzar els temes de sang i fetge a la televisió no és nou. Ha tingut èpoques. A finals dels anys vuitanta, Televisió de Catalunya va apostar per les notícies escabroses.

La fórmula ideal per a la televisió seriosa d'informar, formar i entretenir es va anar destruint. D'uns anys ençà, l'únic objectiu dels mitjans privats és entretenir, fer diners.

I els informatius han anat creant uns satèl·lits al seu voltant que són l'*infoentreteniment* en el qual es barreja el safareig, el periodisme rosa, amb els successos. Si no hi ha queixes o polèmica, no hi ha notícia.

Entremig, la ràdio es va afegir a l'*infoentreteniment* amb les tertúlies —un subproducte periodístic, pel meu gust— que la televisió aviat va imitar.

I ara tenim el boom de la participació periodística ciutadana amb els xats i els

blocs a través d'Internet, on tothom es veu amb cor de dir la seva sense cap supervisió.

Ara sembla que hàgim descobert que hi ha homes que maten dones, però sempre ha passat. Abans en deien crims passionals, ara violència domèstica. No hi ha dubte que és bo que els mitjans n'hagin creat consciència, però crec que la televisió hi ha moments que ho tracta més com un succés que com a violència masculista.

Els periodistes de la meua edat ens negàvem a posar el micròfon a familiars, testimonis o veïnat de crims. Però ara, quin periodista jove mal pagat, amb un contracte fràgil i sense un debat ètic al seu voltant, s'hi nega?

Als Estats Units hi ha molts estudis sobre com l'excés d'informació de successos crea un estat d'ànim negatiu en la gent, malgrat que les estadístiques policials demostrin que la xifra de delinqüència baixa any rere any.

Sóc periodista i he fet durant vuit anys d'alcalde d'Esparreguera. Estic convençut que tant el periodisme com la política són dos instruments imprescindibles per canviar el món. Que tots dos oficis poden i han de fer pedagogia. Que a la vida hi ha molts matisos i no es pot matar tot el que és gras.

El periodisme ha de formar ciutadans responsables, ha de fiscalitzar els governants. Però sobretot ha de mostrar models de vida i de comportament que ajudin a millorar la vida de la gent.

Avui hem de parlar de grups de comunicació, grups econòmics. Posseeixen diaris, ràdios, televisions, editorials, segell discogràfic, produeixen pel·lícules... I quan en parlen no ens diuen que pertanyen al seu grup, com ho fan els mitjans d'altres països. I entremig, els periodistes estem desmoralitzats, som soldats d'un exèrcit, per bé que no el comandant.

Tot i aquest panorama, estic convençut que l'única esperança de tenir un periodisme independent i rigorós continua essent als mitjans públics. Bo i que, dissortadament, sembla que ja no preocupen gairebé ningú.